

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΣΗΣ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Α΄ ΒΑΘΜΟΥ

Λειτουργία δημοτικών παρατάξεων

Αριθμός Εγκυκλίου: 12

Α.Π.: 1835/08-01-2024

Περιεχόμενα

---

1. Έννοια συνδυασμού και δημοτικής παράταξης	3
2. Ανεξαρτητοποίηση - διαγραφή μελών δημοτικών παρατάξεων	3
3. Δικαιώματα ανεξαρτητοποιηθέντων - διαγραφέντων συμβούλων	5
Νομοθεσία	8

1. Έννοια συνδυασμού και δημοτικής παράταξης

Η εκλογή δημάρχου, δημοτικών συμβούλων, συμβούλων δημοτικών κοινοτήτων και προέδρων των δημοτικών κοινοτήτων λαμβάνει χώρα αποκλειστικά κατά συνδυασμούς¹, με τρόπο ώστε το εκλογικό σώμα να δύναται να επιλέξει τους αντιπροσώπους του στη διοίκηση του δήμου με βάση το πρόγραμμα, το πρόσωπο του επικεφαλής, αλλά και το σύνολο των προσώπων που απαρτίζουν το συνδυασμό και τη δυνατότητα της μεταξύ τους συνεργασίας.

Οι δημοτικές παρατάξεις απαρτίζονται από τα μέλη των συνδυασμών που έλαβαν μέρος στις εκλογές και αναδείχθηκαν δημοτικοί σύμβουλοι, ενώ αποκτούν υπόσταση κατά την εγκατάσταση των νέων δημοτικών αρχών². Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 66 του ν. 3852/2010 ([Α' 87](#))³, **επικεφαλής της παράταξης είναι ο δήμαρχος και ο σύμβουλος που ήταν υποψήφιος δήμαρχος**, ενώ στην περίπτωση θανάτου, παραίτησης, έκπτωσης ή ανεξαρτητοποίησης, ο σύμβουλος που εκλέγεται ως επικεφαλής από την απόλυτη πλειοψηφία των δημοτικών συμβούλων που αποτελούν την παράταξη.

Επιπλέον, υπογραμμίζεται ότι, σύμφωνα με την παρ. 8 του άρθρου 66 παρ. 8 του ν. 3852/2010, για την αποδοτικότερη λειτουργία των δημοτικών παρατάξεων η δημοτική αρχή μπορεί να παραχωρεί σε αυτές κατάλληλα εξοπλισμένο χώρο καθώς και γραμματειακή υποστήριξη, εφόσον το επιτρέπουν οι υπηρεσιακές ανάγκες.

2. Ανεξαρτητοποίηση - διαγραφή μελών δημοτικών παρατάξεων

Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 66 του ν. 3852/2010⁴, **οι δημοτικοί σύμβουλοι δύνανται να ανεξαρτητοποιηθούν με δική τους πρωτοβουλία από τη δημοτική παράταξη** στην οποία ανήκουν, μέσω υποβολής γραπτής δήλωσής τους προς το προεδρείο του οικείου δημοτικού συμβουλίου. Κατ' αντιστοιχία με όσα γίνονται παγίως δεκτά στην περίπτωση της παραίτησης αιρετών από αξίωμα, η ανωτέρω γραπτή δήλωση πρέπει να διατυπώνεται κατά τρόπο σαφή, ώστε να προκύπτει η βούληση του δημοτικού συμβούλου να αποχωρήσει, οριστικά, από τη δημοτική παράταξη⁵.

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 66 του ν. 3852/2010⁶, **οι δημοτικοί σύμβουλοι, εκτός του επικεφαλής της παράταξης, μπορούν να διαγραφούν από τη δημοτική παράταξη στην οποία ανήκουν**. Για να λάβει χώρα η διαγραφή, εάν η δημοτική παράταξη έχει τουλάχιστον τρία μέλη, απαιτείται απόφαση της πλειοψηφίας των δύο τρίτων αυτών.

Σύμφωνα με όσα, πρόσφατα, έχουν γίνει νομολογιακά δεκτά⁷, οι δημοτικές παρατάξεις, όταν λαμβάνουν απόφαση περί διαγραφής ή μη, μέλους του συνδυασμού, ενεργούν ως συλλογικό διοικητικό όργανο του (οικείου) δήμου διότι, το κάθε μέλος της δημοτικής παράταξης και του συνδυασμού, δεν φέρει απλώς την ιδιότητα του μέλους της, αλλά παράλληλα φέρει και το

¹ Βλ. άρθρο 15 παρ. 1 του ν. 4804/2021 ([Α' 90](#)).

² Άρθρο 5 παρ. 5 του ν. 4804/2021 «5. Για την πρώτη εφαρμογή του παρόντος, η εκλογή δημοτικών αρχών διεξάγεται την Κυριακή, 8 Οκτωβρίου 2023 και η εγκατάσταση των αρχών της παρ. 1 γίνεται την 1η Ιανουαρίου 2024».

Άρθρο 37 παρ. 5 του ν. 4804/2021 «5. Ο δήμαρχος, οι δημοτικοί σύμβουλοι, οι σύμβουλοι δημοτικής κοινότητας και οι πρόεδροι των δημοτικών κοινοτήτων αναλαμβάνουν τα καθήκοντά τους από την ημέρα της εγκατάστασης.».

³ Άρθρο 66 του ν. 3852/2010. Η νομοθεσία στο παράρτημα παρατίθεται, όπως ισχύει.

⁴ Όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 73 του ν. 4555/2018 ([Α' 133](#)).

⁵ Βλ. ενδεικτικά ΣτΕ [1928/2017](#).

⁶ Όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 73 του ν. 4555/2018.

⁷ ΣτΕ [1870/2022](#), σκ. 7.

δημόσιο αξίωμα του δημοτικού συμβούλου και διότι η διαγραφή έχει δημοσίου δικαίου έννομες συνέπειες, όπως, ιδίως, την αυτόθροη έκπτωση⁸ του διαγραφέντος από πιθανό αξίωμα από το οποίο εξυπηρετούσε δημόσιο σκοπό (π.χ. άσκηση προεδρίας δημοτικού συμβουλίου ως μέλος του συνδυασμού)⁹. Συνεπώς, οι σχετικές αποφάσεις συνιστούν εκτελεστές διοικητικές πράξεις.

Η αιτιολογία της διαγραφής, όταν ανάγεται στη συμπεριφορά του συμβούλου που διαγράφεται από την παράταξη σε σχέση με την παράταξή του, νομίμως περιέχει γενικές αναφορές, χωρίς εξειδίκευση συγκεκριμένων πραγματικών περιστατικών. Αντιθέτως, το σκέλος της αιτιολογίας της προσβαλλόμενης που αφορά στη συμπεριφορά του προς διαγραφή συμβούλου, ως δημοτικού οργάνου, πρέπει να περιέχει αναφορά σε συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά.¹⁰

Επιπροσθέτως, σε αντιστοίχιση με την άσκηση του δικαιώματος της προηγούμενης ακρόασης, σύμφωνα με την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 20 του Συντάγματος και του άρθρου 6 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, [Α' 45](#)),¹¹ το προς διαγραφή μέλος της δημοτικής παράταξης, κατά τη σχετική συνεδρίαση αυτής, θα πρέπει να κληθεί, ώστε να εκθέσει τις απόψεις/ ισχυρισμούς του πριν από την έκδοση της απόφασης διαγραφής.¹²

Επισημαίνεται ότι, για την απόφαση διαγραφής, συντάσσεται πρακτικό λήψης της, το οποίο συνιστά την εκτελεστή διοικητική πράξη, φέρει τις απαιτούμενες υπογραφές, κοινοποιείται υποχρεωτικά στον πρόεδρο του οικείου δημοτικού συμβουλίου, δίχως όμως να ελέγχεται από αυτόν¹³, καθώς και στον διαγραφέντα σύμβουλο, **ενώ προσβάλλεται ενώπιον του Γραμματέα της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης**¹⁴ σύμφωνα με τα άρθρα 227 και επ. του ν. 3852/2010.

Σε αμφότερες τις ανωτέρω περιπτώσεις, ο πρόεδρος του δημοτικού συμβουλίου οφείλει να ανακοινώσει την απόφαση διαγραφής ή ανεξαρτητοποίησης στο δημοτικό συμβούλιο, καθώς και να την κοινοποιήσει στην οικεία Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. (μεταβατικά στην οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση¹⁵).

⁸ Εστιάζοντας δε το Συμβούλιο της Επικρατείας, περαιτέρω, στις αυτόθροες συνέπειες της διαγραφής, σε σχετικές αποφάσεις του προέβη σε έλεγχο απόφασης δημοτικού συμβουλίου με την οποία διαπιστώθηκε η παύση προέδρου δημοτικού συμβουλίου από το αξίωμά του, λόγω διαγραφής από την παράταξή του, καθώς η πράξη διαγραφής αποτέλεσε το λόγο εκλογής του νέου Προέδρου του δημοτικού συμβουλίου (ΣτΕ [78/2015](#), σκ. 8).

⁹ Σύμφωνα με το άρθρο 66 παρ. 6 εδ. α' του ν. 3852/2010: «Το μέλος του δημοτικού συμβουλίου που ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε από την παράταξή του, δεν μπορεί να ενταχθεί σε άλλη παράταξη και δεν μπορεί να εξακολουθήσει να είναι μέλος του Προεδρείου ή της δημοτικής επιτροπής, ή άλλων επιτροπών, συμβουλίων και λοιπών συλλογικών οργάνων πάσης φύσεως νομικών προσώπων, κληροδοτημάτων και σωματείων, εφόσον την ιδιότητα αυτή απέκτησε ή εκλέχθηκε σε αυτή ως μέλος της παράταξης από την οποία ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε, καθώς και να παραμείνει ή να οριστεί αντιδήμαρχος.»

¹⁰ ΣτΕ [1870/2022](#), σκ. 12.

¹¹ Το δικαίωμα αυτό αποβλέπει στην παροχή της δυνατότητας στον διοικούμενο, τον οποίον αφορά η δυσμενής διοικητική πράξη να προβάλλει συγκεκριμένους ισχυρισμούς ενώπιον του αρμόδιου διοικητικού οργάνου, ούτως ώστε να επηρεάσει τη λήψη από το όργανο αυτό της σχετικής απόφασης ύστερα από διαφορετική εμφάνιση ή εκτίμηση του πραγματικού υλικού. Συνεπώς, για το λυσιτελές της προβολής από τον διοικούμενο λόγου ακυρώσεως περί μη τήρησης του δικαιώματος προηγούμενης ακρόασης πριν από την έκδοση της δυσμενούς γι' αυτόν πράξης απαιτείται και παράλληλη αναφορά και των ισχυρισμών που αυτός θα προέβαλε ενώπιον της Διοίκησης αν είχε κληθεί (βλ. ΣτΕ [4447/2012](#) Ολομ., σκ. 7 και πάγια έκτοτε νομολογία).

¹² ΣτΕ [1870/2022](#), σκ. 13.

¹³ Βλ. το υπ' αρ. πρωτ. [19560/2020](#) έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών.

¹⁴ Άρθρο 64 παρ. 3 του ν. 4954/2022 ([Α' 136](#)), συνδυαστικά με το άρθρο 22 ν. 5046/2023 ([Α' 137](#)).

¹⁵ Άρθρο 238 του ν. 3852/2010.

3. Δικαιώματα ανεξαρτητοποιηθέντων - διαγραφέντων συμβούλων

Όσον αφορά στα δικαιώματα και, συνακόλουθα, στις υποχρεώσεις δημοτικών συμβούλων, που ανεξαρτητοποιήθηκαν ή διαγράφηκαν από την παράταξή τους, σύμφωνα με τη διαδικασία που περιγράφηκε ανωτέρω, υπογραμμίζεται, καταρχήν, ότι οι εν λόγω δημοτικοί σύμβουλοι πρέπει να θεωρούνται ανεξάρτητα μέλη του συμβουλίου, μη ανήκοντα σε κάποια παράταξη.

Ο ν. 3852/2010 δεν παρέχει τη δυνατότητα δημιουργίας δημοτικής παράταξης από συμβούλους που ανεξαρτητοποιήθηκαν ή διαγράφηκαν από τις δημοτικές παρατάξεις με τις οποίες έχουν εκλεγεί. Ομοίως, αποκλείεται η δυνατότητα προσχώρησης διαγραφέντα ή ανεξαρτητοποιηθέντα δημοτικού συμβούλου σε άλλη παράταξη από αυτήν με την οποία έχει εκλεγεί¹⁶. Εντούτοις, από το νομοθέτη παρέχεται η δυνατότητα επανένταξης ανεξάρτητου δημοτικού συμβούλου στην παράταξη από την οποία ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε, εφόσον τούτο γίνει δεκτό από τα δύο τρίτα (2/3) των μελών, προκειμένου για παρατάξεις που έχουν τουλάχιστον τρία (3) μέλη και από όλα τα μέλη, στην περίπτωση ανεξαρτητοποίησης δημοτικού συμβούλου, προκειμένου για παρατάξεις με λιγότερα από τρία (3) μέλη¹⁷.

Σύμφωνα με την παρ. 1α του άρθρου 53 του ν. 5056/2023 (Α' 163), από την 1^η Ιανουαρίου 2024 καταργείται η παρ. 7 του άρθρου 66 του ν. 3852/2010 περί σύμπραξης δημοτικών παρατάξεων, ενώ σημειώνεται, επίσης, ότι καταργείται και η δυνατότητα των ανεξάρτητων δημοτικών συμβούλων να λογίζονται ως ενιαία παράταξη και να δικαιούνται έδρα στη δημοτική επιτροπή.

Επισημαίνεται ότι, πάγια διοικητική θέση του Υπουργείου Εσωτερικών αποτελεί ότι οι τυχόν αλλαγές στον αριθμό των μελών των παρατάξεων, λόγω ανεξαρτητοποιήσεων ή διαγραφών, δεν οδηγούν σε επανακαθορισμό της θέσης των παρατάξεων εντός του δημοτικού συμβουλίου για την εφαρμογή ειδικών διατάξεων της νομοθεσίας που αναφέρονται σε δεύτερο ή τρίτο σε εκλογική δύναμη συνδυασμό, καθώς η θέση των παρατάξεων αυτών διαμορφώνεται με βάση το εκλογικό αποτέλεσμα και τη σχετική απόφαση ανακήρυξης του κατά τόπο αρμόδιου Πρωτοδικείου. Επίσης, σε τυχόν οριακές περιπτώσεις όπου υπάρχει ικανός αριθμός δημοτικών συμβούλων που ανεξαρτητοποιήθηκαν ή διαγράφηκαν από την παράταξη του δημάρχου, δεν δύναται να τεθεί θέμα αμφισβήτησης στο πρόσωπο αυτού.

Όπως αναφέρθηκε ήδη, εξάλλου, ανεξαρτητοποιηθείς ή διαγραφείς σύμβουλος δε μπορεί να εξακολουθήσει να είναι μέλος του Προεδρείου ή της δημοτικής επιτροπής, ή άλλων επιτροπών, συμβουλίων και λοιπών συλλογικών οργάνων πάσης φύσεως νομικών προσώπων, κληροδοτημάτων και σωματείων, εφόσον την ιδιότητα αυτή απέκτησε ή εκλέχτηκε σε αυτή ως μέλος της παράταξης από την οποία ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε, καθώς και να παραμείνει ή να οριστεί αντιδήμαρχος.

Από την άλλη πλευρά, ο ανεξαρτητοποιηθείς ή διαγραφείς δημοτικός σύμβουλος έχει τα κατωτέρω, ενδεικτικά, δικαιώματα:

α. Παρευρίσκεται και ψηφίζει στις συζητήσεις της ολομέλειας του δημοτικού συμβουλίου, καθώς δεν απολύει τη θέση του εντός αυτής.

β. Δύναται να αιτείται μαζί με άλλους δημοτικούς συμβούλους τη σύγκληση δημοτικού συμβουλίου, βάσει του πρώτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 67 του ν.

¹⁶ Άρθρο 66 παρ. 6 του εδ. α' του ν. 3852/2010, όπως ισχύει δυνάμει των τροποποιήσεων που επέφερε ο ν.5056/2023.

¹⁷ Άρθρο 66 παρ. 6 εδ. γ' του ν. 3852/2010.

3852/2010. Η εν λόγω διάταξη θεσπίζει ρητά την υποχρέωση του πρόεδρου του δημοτικού συμβουλίου να καλεί τα μέλη του σε συνεδρίαση με γραπτή πρόσκληση, όποτε το ζητήσει το ένα τρίτο (1/3) τουλάχιστον του συνολικού αριθμού των μελών του συμβουλίου.

γ. Δύναται να ζητά από τον δήμαρχο και τη δημοτική επιτροπή πληροφορίες και συγκεκριμένα στοιχεία, που είναι χρήσιμα για την άσκηση των καθηκόντων του, βάσει της παρ. 3 του άρθρου 69 του ν.3852/2010.

δ. Δικαιούται να εγγραφεί ως ομιλητής και να τοποθετηθεί επί συγκεκριμένου θέματος της ημερήσιας διάταξης, στις συνεδριάσεις του δημοτικού συμβουλίου¹⁸.

Τέλος, επισημαίνονται οι κάτωθι περιπτώσεις σε σχέση με τη συγκρότηση (διαδικασία εκλογής μελών) του δημοτικού συμβουλίου και της δημοτικής επιτροπής, σε περίπτωση ανεξαρτητοποίησης ή διαγραφής δημοτικού συμβούλου:

α. Στην περίπτωση κατά την οποία μέλη του δημοτικού συμβουλίου επιθυμούν να ανεξαρτητοποιηθούν από την παράταξη με την οποία έχουν εκλεγεί βάσει της παρ. 4 του άρθρου 66 του ν. 3852/2010 πριν τη συγκρότηση του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου¹⁹, μπορούν να το πράξουν, υποβάλλοντας γραπτή δήλωση στον προεδρεύοντα δημοτικό σύμβουλο κατά την έναρξη της συνεδρίασης. Ο προεδρεύων σύμβουλος οφείλει να ανακοινώσει τη δήλωση ενώπιον του συμβουλίου, ενώ οι ανεξάρτητοι δημοτικοί σύμβουλοι συμμετέχουν κανονικά στην ψηφοφορία για την εκλογή των μελών του προεδρείου του δημοτικού συμβουλίου.

β. Σε περίπτωση ανεξαρτητοποίησης ή διαγραφής μέλους από τις παρατάξεις της μειοψηφίας πριν την έναρξη της διαδικασίας εκλογής μελών από το σύνολο των παρατάξεων της μειοψηφίας για την κατάληψη των αντίστοιχων εδρών στη δημοτική επιτροπή, οι εν λόγω δημοτικοί σύμβουλοι δεν μπορούν ούτε να προταθούν ως υποψήφιοι ούτε να συμμετάσχουν στην εκλογή για την ανάδειξη των μελών που δικαιούνται οι παρατάξεις της μειοψηφίας.

Τέλος, σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 79 του ν. 3852/2010, ο νομοθέτης ρυθμίζει μόνο τη δυνατότητα ανεξαρτητοποίησης των μελών του συμβουλίου κοινότητας, προβλέποντας ειδικά όσον αφορά το αξίωμα του Προέδρου, τη συνέπεια της αυτοδίκαιης έκπτωσης λόγω ανεξαρτητοποίησης και αναλύοντας διεξοδικά τη διαδικασία πλήρωσης της θέσης του μόνο στην περίπτωση αυτή. Συνεπώς, η απουσία ρητής νομοθετικής πρόβλεψης περί διαγραφής μελών ή προέδρου συμβουλίου κοινότητας από το συνδυασμό με τον οποίο έχουν εκλεγεί καθιστά την όποια δήλωση διαγραφής πράξη με πολιτική και μόνο διάσταση, χωρίς να συνδέεται με την απώλεια οπουδήποτε δικαιώματος ή αξιώματος.

¹⁸ Άρθρο 67 παρ. 6 εδ. ζ' ν. 3852/2010.

¹⁹ Τυχόν ανεξαρτητοποίηση ή διαγραφή του συμβούλου της παράταξης του δημάρχου που έχει εκλεγεί με τις περισσότερες ψήφους, σύμφωνα με την απόφαση επικύρωσης της εκλογής από το αρμόδιο Πολυμελές Πρωτοδικείο, δεν του αποστερεί τη δυνατότητα σύγκλησης και προεδρίας της πρώτης ειδικής συνεδρίασης του συμβουλίου για την εκλογή των μελών του προεδρείου του, καθώς η βούληση του νομοθέτη είναι να ανατρέχει για την ανάθεση του συγκεκριμένου καθήκοντος στο αποτέλεσμα της εκλογικής διαδικασίας.

Για περαιτέρω διευκρινίσεις ή πληροφορίες αναφορικά με τα διαλαμβανόμενα στην παρούσα εγκύκλιο, μπορείτε να απευθύνεστε στην ηλεκτρονική διεύθυνση info@ypes.gr καθώς και στους παρακάτω υπαλλήλους:

Όνομα	Τηλέφωνο
Αντωνίου Δημήτρης	213 136 4346
Γαλάνης Κώστας	213 136 4348
Γεωργακοπούλου Παρασκευή	213 136 4337
Διαμάντη Μαρία	213 136 4390
Ζαγορίτης Λάζαρος	213 136 4309
Ντάβα Ρένια	213 136 4027
Νάσαινα Δέσποινα	213 136 4378
Οικονομίδης Δημήτρης	213 136 4313

Την παρούσα εγκύκλιο μπορείτε να την αναζητήσετε και στο δικτυακό τόπο του Υπουργείου Εσωτερικών, στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://www.ypes.gr/apokentromeni-dioikisi-aytodioikisi/thesmika-themata-organosis-kai-leitourgias-dimon/thth-organosisleitourgiasdimon-dimotikes-parataxeis>

Ο Αναπληρωτής Υπουργός

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

Αποδέκτες:

1. Αποκεντρωμένες Διοικήσεις της Χώρας
2. Δήμοι της Χώρας

Κοινοποίηση:

1. Κ.Ε.Δ.Ε.
2. Ε.Ε.Τ.Α.Α. Α.Ε.

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Αυτοδιοίκησης και Αποκέντρωσης
4. Διευθύνσεις Υπουργείου Εσωτερικών

Νομοθεσία

Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/τ. Α'/7.6.2010)

«Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης - Πρόγραμμα Καλλικράτης.»

Άρθρο 66

Δημοτικές παρατάξεις

1. Οι δημοτικοί σύμβουλοι έχουν απεριόριστο το δικαίωμα της γνώμης και της ψήφου κατά συνείδηση.
2. Τα μέλη του δημοτικού συμβουλίου και ο δήμαρχος ανήκουν σε δημοτικές παρατάξεις, ανάλογα με τον συνδυασμό με τον οποίο έχουν εκλεγεί.
3. Επικεφαλής της δημοτικής παράταξης είναι ο σύμβουλος που ήταν υποψήφιος δήμαρχος και, στην περίπτωση θανάτου, παραίτησης, έκπτωσης, παύσης, ανεξαρτητοποίησης, ο σύμβουλος που εκλέγεται από την πλειοψηφία των δημοτικών συμβούλων που ανήκουν στην παράταξη.
4. Μέλος του δημοτικού συμβουλίου μπορεί με γραπτή δήλωσή του προς το προεδρείο να ανεξαρτητοποιηθεί από τη δημοτική παράταξη, με την οποία έχει εκλεγεί.
5. Εάν η δημοτική παράταξη έχει τουλάχιστον τρία (3) μέλη, με απόφαση και με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) αυτών, είναι δυνατόν να διαγραφεί σύμβουλος, ο οποίος είναι μέλος της. Δεν είναι δυνατή η διαγραφή του επικεφαλής της παράταξης.
6. Το μέλος του δημοτικού συμβουλίου που ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε από την παράταξή του, δεν μπορεί να ενταχθεί σε άλλη παράταξη και δεν μπορεί να εξακολουθήσει να είναι μέλος του Προεδρείου ή της δημοτικής επιτροπής, ή άλλων επιτροπών, συμβουλίων και λοιπών συλλογικών οργάνων πάσης φύσεως νομικών προσώπων, κληροδοτημάτων και σωματείων, εφόσον την ιδιότητα αυτή απέκτησε ή εκλέχτηκε σε αυτή ως μέλος της παράταξης από την οποία ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε, καθώς και να παραμείνει ή να οριστεί αντιδήμαρχος. Είναι δυνατή, όμως, η επανένταξή του στην παράταξη από την οποία ανεξαρτητοποιήθηκε ή διαγράφηκε, εφόσον τούτο γίνει δεκτό από τα δύο τρίτα (2/3) των μελών, προκειμένου για παρατάξεις που έχουν τουλάχιστον τρία (3) μέλη και από όλα τα μέλη, προκειμένου για παρατάξεις με λιγότερα από τρία (3) μέλη.
7. [Καταργείται].
8. Για την αποδοτικότερη λειτουργία των δημοτικών παρατάξεων, η δημοτική αρχή μπορεί να παραχωρεί σε αυτές κατάλληλα εξοπλισμένο χώρο και γραμματειακή υποστήριξη, εφόσον το επιτρέπουν οι υπηρεσιακές ανάγκες.